

Sygn. akt VIII AKa 166/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lutego 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Adam Wrzosek (spr.)

Sędziowie: SA – Izabela Szumniak

SA – Sławomir Machnio

Protokolant: – Alicja Szostak

przy udziale Prokuratora Stanisława Wieśniakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 29 lutego 2024 r.

sprawy D. L., syna J. i I. z domu G., urodz. (...) w Ś.

oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 20 października 2022 r. sygn. akt VIII K 262/21

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. M. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, zawierającą 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego przed Sądem Apelacyjnym;

III. zwalnia oskarżonego D. L. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami w tym zakresie Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VIII AKa 166/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 października 2022 r., sygn. akt VIII K 262/21

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

#na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione							
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.				
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione							
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.				

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.

<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.

<p>STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzuty	
	<p>obraza przepisów postępowania, mająca wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k., szczegółowo opisana w petitum apelacji</p> <p>oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, mający wpływ na jego treść, szczegółowo opisany w petitum apelacji.</p>	# zarzuty niezasadne
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.</p>		
<p>Zarzuty zawarte w apelacji nie są zasadne.</p> <p>Uznając jedne z dowodów za wiarygodne, a inne za niewiarygodne sąd kieruje się</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodnie z art. 7 k.p.k. - zasadą swobodnej oceny dowodów. Ustalenia faktyczne tylko wtedy nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów, gdy poczynione są na 		

podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest z wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd ma przy tym prawo dać wiarę wyjaśnieniom złożonym przez oskarżonego, uznać je częściowo za wiarygodne lub odrzucić je w całości, byleby stanowisko swoje w tym przedmiocie należycie i przekonywująco uzasadnił, a ocena tego dowodu była wszechstronna i wnikliwa, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i zebranymi w sprawie dowodami (tezy 6 i 7 do art. 7 k.p.k. w Komentarzu do Kodeksu postępowania karnego pod red. prof. Zbigniewa Gostyńskiego, tom I, str. 171 – 172, Dom Wydawniczy ABC, 1998). Także skarżący, który zmierza do podważenia zasadności rozstrzygnięcia poprzez zanegowanie oceny dowodów stanowiących jego podstawę, winien wykazać jakich konkretnie uchybień dopuścił się sąd meriti w kontekście zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceniając zgromadzony materiał dowodowy. Za oczywiście niewystarczające należy uznać samo przeciwstawienie dowodom, na których oparł się sąd orzekający, występujących w sprawie dowodów przeciwnych, jeśli przy tym nie zostanie wykazane, że to właśnie owe dowody przeciwne, ocenione w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego, winny uzyskać walor wiarygodności, zaś dowody stanowiące podstawę ustaleń sądu, w świetle tych samych zasad, są tego waloru pozbawione.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas

słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (teza 19 do art. 438 k.p.k. w cyt. wyżej Komentarzu, tom II, str. 461 – 462).

Pokrzywdzony M. K. podczas przesłuchania w dniu 31 marca 2021 r. wskazał, jedynie, że na (...) został okradziony i miało to miejsce po tym jak usnął (k. 3v. – 4). Po odczytaniu na rozprawie odwoławczej powyższego protokołu pokrzywdzony potwierdził, że takie zeznania złożył i jednocześnie stwierdził, iż: „to było bardzo dziwne przesłuchanie, tam bardzo dziwna jest policja” (k. 307v.). Relacja z dnia 31 marca 2021 r. pozostaje w sprzeczności z następnymi zeznaniami pokrzywdzonego, w których opisał dokonanie na jego osobie rozboju przez dwóch sprawców, w tym D. L., a także z wyjaśnieniami oskarżonego D. L., który nie negował, że doszło do zabrania telefonu pokrzywdzonemu, z tym, iż w tym zakresie obciążał on drugiego sprawcę. Oskarżony D. L. wskazał też, że drugi sprawca posługiwał się nożem (wyjaśnienia

z dnia 16 września 2021 r., k. 119 – 122, a także wyjaśnienia na posiedzeniu Sądu Rejonowego dla Warszawy – Ś. w W. w dniu 16 września 2021 r., k. 128 oraz na rozprawie przed Sądem Okręgowym k. 395v. – 306). W tej sytuacji relacja złożona przez pokrzywdzonego w dniu 31 marca 2021 r. nie może stanowić podstawy do oparcia na niej ustaleń faktycznych w sprawie.

Pokrzywdzony w kolejnych zeznaniach opisał przebieg zdarzenia i rolę w nim oskarżonego D. L.. Wskazał, że mężczyzna mający na ręku opatrunek gipsowy żądał wydania od niego telefonu, groził pobiciem oraz posługiwał się nożem, który miał ukryty w opatrunku gipsowym, a jego zachowanie w tym zakresie polegało na okazywaniu noża. Oskarżony wyrwał mu też z ręki portfel z zawartością karty płatniczej i pieniędzy w kwocie 100 zł. Pokrzywdzony szczegółowo opisał przebieg zdarzenia podczas przesłuchania w dniu 9 czerwca 2021 r. (k. 22v. – 23). Z tą relacją korelują zeznania złożone przez pokrzywdzonego podczas przesłuchania w dniu 7 października 2021 r. (k. 140 – 142) oraz przesłuchania na rozprawie w dniu 15 marca 2022 r. (k. 306v. – 307v.). Zeznania złożone na rozprawie są skrótowe z uwagi na to, że pokrzywdzony nie pamiętał już dokładnie przebiegu zdarzenia, z tym, że po odczytaniu relacji złożonych w dniach 9 czerwca 2021 r. i 7 października 2021 r. potwierdził ich treść.

To, że D. L. miał opatrunek gipsowy na ręku jest bezsporne, zostało bowiem potwierdzone przez oskarżonego (wyjaśnienia k. 119 – 122). Podany przez pokrzywdzonego opis ubioru D.

L. koreluje zaś z materiałem zabezpieczonym z rejestratorów monitoringu (protokół oględzin nagrań k. 17 – 21). Pokrzywdzony nie miał też żadnych wątpliwości co do rozpoznania D. L. podczas okazania mu wizerunków osób, zamieszczonych na tablicach poglądowych (protokół okazania k. 29 – 30). Biegły psycholog nie stwierdził u pokrzywdzonego zaburzeń zdolności postrzegania, zapamiętywania i odtwarzania spostrzeżeń, a analiza wypowiedzi i zachowania świadka nie wskazuje na tendencje do konfabulacji czy zafalszowanego przedstawiania rzeczywistości (sądowa opinia psychologiczna).

Pokrzywdzony nie znał wcześniej sprawców i nie miał podstaw do bezpodstawnego obciążania któregokolwiek z nich, a tym samym przypisywania D. L. zachowań, które w stosunku do niego podejmował drugi ze sprawców.

Z zeznań złożonych przez pokrzywdzonego wynika, że oskarżony D. L. wyjął nóż po tym jak sprawcy żądali odblokowania telefonu oraz gdy się do nich zwrócił o oddanie telefonu (zeznania z dnia 9 czerwca 2021 r., k. 22 - 23) oraz zeznania z dnia 7 października 2021 r., k. 140 - 142) Następnie już na przystanku autobusowym oskarżeni ponownie grożąc użyciem przemocy zażądali od pokrzywdzonego wydania pieniędzy, a po wyjęciu przez pokrzywdzonego portfela D. L. wyrwał mu go z ręki (k. 22 - 23). Ta część zdarzenia, podczas której doszło do zaboru portfela nastąpiła zatem po tym jak w trakcie, opisanych wyżej, wcześniejszych zdarzeń D. L. posługiwał się nożem, co miało

wpływ na podporządkowanie się przez pokrzywdzonego żądaniom wydania pieniędzy i uprawniało do przyjęcia kwalifikacji prawnej z art. 280 § 2 k.k.

Oskarżony D. L. był zainteresowany w złożeniu korzystnych dla siebie depozycji i przerwaniu odpowiedzialności za mający miejsce czyn na drugiego ze sprawców. Sąd Okręgowy w tym zakresie trafnie podniósł, że: „Oskarżony kreuje wersję wydarzeń jak najkorzystniejszą dla siebie, marginalizując swój udział w popełnieniu przypisanego mu czynu”, a złożone przez niego wyjaśnienia: „(...) w oczywisty sposób zmierzają do zminimalizowania grożącej mu odpowiedzialności karnej” (pkt 2.2. uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

W tym stanie rzeczy brak jest podstaw do twierdzenia, że Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy zawartej w art. 7 k.p.k. zasady swobodnej oceny dowodów, kwestionowania ustaleń faktycznych stanowiących podstawę wydania zaskarżonego orzeczenia oraz kwalifikacji prawnej czynu przypisanego D. L..

Sąd odwoławczy mógłby dokonać korekty orzeczonej kary w przypadku stwierdzenia, że jest ona rażąco niewspółmierna w rozumieniu, o którym mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. Ma to miejsce wtedy, gdy na podstawie okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego

zastosowania dyrektyw wymiaru kary. Na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę w ocenie co do wymiaru kary, ale o różnicę tak zasadniczą, iż karę wymierzoną nazwać można byłoby – również w znaczeniu potocznym – rażąco niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować. Zważywszy na wysoką społeczną szkodliwość czynu przypisanego oskarżonemu D. L., uprzednią jego karalność, działanie w warunkach powrotu do przestępstwa, określonych w art. 64 § 1 k.k., a także orzeczenie kary w granicach dolnego ustawowego zagrożenia, brak jest podstaw do twierdzenia, że kara wymierzona D. L. jest rażąco niewspółmierna w rozumieniu, o którym mowa wyżej.

Wniosek

uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.

Z przyczyn wskazanych we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia wniosek zawarty w apelacji nie mógł zostać uznany za zasadny.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU

Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia

i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
	Przedmiot utrzymania w mocy
Zawarte w zaskarżonym wyroku rozstrzygnięcie o uznaniu oskarżonego D. L. za winnego popełnienia przypisanego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.	
Powody utrzymania zaskarżonego wyroku w mocy wobec oskarżonego D. L. zostały szczegółowo przedstawione w pkt 3 niniejszego uzasadnienia.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
	# art. 439 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.

6. Koszty Procesu	
--------------------------	--

Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
D. L.	II i III	<p>Na podstawie § 2, § 4, § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów niopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2016.1714) zasądzono na rzecz obrońcy wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonego przed Sądem Apelacyjnym.</p> <p>Z uwagi na sytuację majątkową oskarżonego oraz wysokość orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności - na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., art. 626 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) został on zwolniony od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a wydatkami za w tym zakresie obciążono Skarb Państwa.</p>

7. PODPIS
Izabela Szumniak Adam Wrzosek Sławomir Machnio

1.3 Granice zaskarżenia	
Wpisać kolejny numer załącznika 1	

Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego D. L.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	orzeczenie o winie	
1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2 Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej	

	orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana